

NLA

1. izpit

26. 6. 2012

1. Naj bo

$$A = \begin{bmatrix} 8 & 1 & 0 \\ 1 & 4 & \sin(\epsilon) \\ 0 & \sin(\epsilon) & 1 \end{bmatrix}.$$

Poščite ocene za lastne vrednosti s pomočjo Gerschgorinovega izreka. Dokaži, da za najmanjšo lastno vrednost velja še močnejša ocena. Uporabi Gerschgorinov izrek za podobno matriko DAD^{-1} , kjer je D primerna diagonalna matrika, ki ima samo en diagonalni element različen od 1.

2. Nesingularna matrika A se da diagonalizirati ($AX = X\Lambda$), kjer je X matrika lastnih vektorjev in $\Lambda = \text{diag}(\lambda_1, \dots, \lambda_n)$ diagonalna matrika lastnih vrednosti. Naj bo μ približek za lastno vrednost in z približek za pripadajoči lastni vektor. Označimo $r = Az - \mu z$.

(a) Izpelji oceno: $\min_i |\mu - \lambda_i| \leq \frac{\|r\|}{\|z\|} \|X\| \|X^{-1}\|$.

(b) Izpelji oceno: $\min_i \frac{|\mu - \lambda_i|}{|\lambda_i|} \leq \frac{\|r\|}{\|Az\|} \|X\| \|X^{-1}\|$.

Nasvet: Predpostavi, da μ ni točna lastna vrednost in upoštevaj $z = (A - \mu I)^{-1}r$.

3. Podana je matrika

$$A = \begin{bmatrix} I & Z \\ 0 & I \end{bmatrix}.$$

Pokažite, da za občutljivost matrike velja: $\kappa(A) = \|A\|_2 \|A^{-1}\|_2$ velja

$$\kappa(A) = \frac{2 + \sigma_1^2 + \sqrt{4\sigma_1^2 + \sigma_1^4}}{2},$$

kjer je σ_1 največja singularna vrednost matrike Z .

4. Podan je palindromski problem lastnih vrednosti

$$P(\lambda)x = (\lambda^2 A_2 + \lambda A_1 + A_0)x = 0,$$

kjer je problem:

- a) T-palindromski: $A_2 = A_0^T$ in je A_1 simetrična matrika,
- b) palindromski: $A_2 = A_0$,
- c) sod: $A_0 = A_0^T, A_2 = A_2^T$ in A_1 poševno simetrična matrika.

Pokaži, da lastne vrednosti nastopajo v parih (četvorkah) in razišči njihovo strukturo.